Фёдар Гурыновіч

Ісці ўдваіх

Лірыка

МІНСК
ВЫДАВЕЦТВА «ЧАТЫРЫ ЧВЭРЦІ»
2022

УДК 821.161.1(476)-3
ББК 84(4Беи-Рус)6-44
Г95

*Аўтар і выдавецтва шчыра ўдзячныя
Генеральнаму дырэктару ААТ «Беларуськалій»
Івану Іванавічу Галаватаму
і Генеральнаму дырэктару ААТ «Трэст Шахтаспецбуд»
Дзянісу Аляксандравічу Дзіуліну
за садзейнічанне ў выданні кнігі.*

Гурыновіч, Ф. Ф.
Г95 Ісці ўдваіх : лірыка / Фёдар Гурыновіч. — Мінск : Чатыры чвэрці, 2022. — 300 с.
ISBN 978-985-581-567-0.

Любіць прыроду — значыць любіць Радзіму. Гэтыя словы можна ставіць эпіграфам да новай кнігі Фёдара Гурыновіча, у якой побач з кожным вершам даецца аўтарскі пераклад на рускую мову.

«У беларускай паэзіі Фёдар Гурыновіч ні на каго не падобны. Ніхто, акрамя яго, так па-майстэрску і псіхалагічна дакладна не піша пра поўнае драматызму жыццё жывёл. А ў сусветнай паэзіі ў яго ёсць вялікі папярэднік — англійскі паэт Тэд Х'юз». Так пра творчасць сабрата па пяры напісаў у кнізе «На прасторы слова» вядомы беларускі паэт і літаратурны крытык Юрый Сапажкоў.

У гэтым лёгка ўпэўніцца, перагортваючы старонкі новай кнігі.

УДК 821.161.1(476)-3
ББК 84(4Беи-Рус)6-44

ISBN 978-985-581-567-0

© Гурыновіч Ф. Ф., 2022
© Афармленне. ТДА «Выдавецтва "Чатыры чвэрці"», 2022

Вершы

АЙЧЫНЕ

Люблю я сустракаць над Беларуссю
Світальную вясняную зару.
Айчынаю сваёй я ганаруся
І ўсім пра гэта шчыра гавару.

Я з ёй заўжды — і ў радасці, і ў скрусе.
Любоў мая ніколі не міне.
Як да матулі, да яе гарнуся,
І сілы прыбаўляецца ў мяне.

Ці ж не яна рукой маёй вадзіла,
Калі пісаў я: «Ма-ма, мір, сям'я…»?
Я спадзяюся на сваю Радзіму.
І ў той спадзеўцы не адзіны я.

ОТЧИЗНЕ

Люблю встречать над светлой Беларусью
Весеннюю рассветную зарю.
Всегда своей Отчизною горжусь я
И с гордостью об этом говорю.

И в радости я льну к ней, и в печали.
Она приходит матерью во сне.
И я с таким теплом её встречаю!
И силы возвращаются ко мне.

Она моей рукой в тетрадке чистой
Водила: «Ма-ма, Ро-ди-на, семья…»
Надеюсь свято на свою Отчизну.
И не один в надежде этой я.

МАМІН БЭЗ

Я без мамы, як клён, што брыдзе па начах,
І лістоту дзярэ з яго вецер.
Маму ўспомню — і слёзы блішчаць на вачах:
Бачу бэзу тугія суквецці.

Аблачынаю белай і пышнай кусты
Распускаюцца кожнай вясною.
Ды без мамы журботны наш дом і пусты,
І заліты пад столь цішынёю.

А было ў нашай вёсцы калісьці даўно,
Майскім вечарам зорным і звонкім,
Што ўляталі ў раскрытае насцеж акно
Белакрылыя волкія гронкі!

Маладзік завушніцай у небе цьмянеў,
Запаветнае штосьці прарочыў.
І глядзелі з глыбокім цяплом на мяне
Мацярынскія шчырыя вочы.

Зоркі з неба цяклі праз акно неўпрыкмет.
Пахла шчасцем суквецце скразное.
Падаў маме на косы той бэзавы квет
І свяціўся ледзь-ледзь сівізною.

І хаця з той пары праляцелі гады,
І мужчынаю стаў наш унучак,
Буду помніць заўжды, буду помніць заўжды
Маму з бэзавай гронкай квітучай.

Там, дзе мама цяпер, птушка ў хвоі адна
Нейк тужліва пяе, вінавата...
Хай жа невынішчальна цвіце ля акна
Бэз, што мама садзіла ля хаты.

МАМИНА СИРЕНЬ

Я без мамы, как тополь в глубоком снегу,
Словно с ветки сорвавшийся листик.
Вспомню маму опять — и без слёз не могу:
Вижу белые, пышные кисти.

В палисаде в деревне сиреневый куст
Распускается каждой весною.
Но без мамы наш дом и печален, и пуст,
И безмерной обьят тишиною.

А ведь было, ведь было когда-то давно,
Майским вечером звонким и звёздным,
Что влетали в раскрытое настежь окно
Белокрылые влажные гроздья!

Молодым, упоительным духом пьяня,
Серебристые, чистые очень.
И глядели с любовью большой на меня
Материнские тёплые очи.

Был таинственно-синим неоновый свет,
Излучаемый ранней луною.
И на волосы мамы сиреневый цвет
Падал, робкой светясь сединою.

И хотя с той поры пролетели года,
И совсем изменилась деревня,
Буду помнить всегда, буду помнить всегда
Маму с веткой цветущей сирени.

Там, где мама теперь, в хвое птичья свирель
Как-то скорбно звучит, виновато…
Пусть цветёт в палисаде в деревне сирень,
Та, что мама садила когда-то.

МАЛІТВА

Жыву адзін, нібыта ў полі вецер.
У стозе сплю, з крыніцы п'ю ваду,
Шчаслівы ад таго, што ёсць на свеце
Жанчына, да якой заўжды іду.

І што яе каханне мне належыць,
Што сам яе аддана я люблю.
З любых дарог, з віхлястых самых сцежак,
Як весні дождж, што напаіў зямлю,

Я да яе спяшаю…
Божа мілы,
Дазволь пражыць мне век дастойна свой.
Да дзён апошніх самых, да магілы
Дазволь мне быць з каханаю маёй.

МОЛИТВА

Живу в лесу, как будто в поле ветер.
Пью из криницы, трогая звезду.
Я счастлив от того, что есть на свете
Та женщина, к которой я иду.

И что её любовь принадлежит мне,
Что каждый взгляд её мне люб и мил.
Что сам её люблю я больше жизни.
И, словно дождь, что землю напоил,

Спешу я к ней всегда…
О, Боже милый,
Услышь меня и ласки не жалей:
До дней последних самых, до могилы
Позволь мне быть с любимою моей.

Жыццё

Бязладны лепет жнівеньскіх бяроз.
Бясшумна знічкі падаюць з нябёс.
І стыне неба пругкі парасон,
Дзяцінства нам вяртаючы праз сон.

А ў ім даўно мінулая зіма.
Лыжні глыбокай вузкая тасьма,
Што робіць раптам рэзкі паварот.
І мама ля заснежаных варот.

Прачнуся ноччу, стану ля акна,
Дзе зорная мігае вышыня.
Яна здзіўляе веліччу сваёй.
І ўсё жыццё адлюстравана ў ёй.

Яно — як знічка ў воблаку рудым,
Як з камінoў вясковых шэры дым.
Яно зусім кароткае — як міг…
І цішыня — нібы бязгучны крык.

ЗМЕСТ

Айчыне 4
Отчизне 5
Мамін бэз 6
Мамина сирень 7
Малітва 8
Молитва 9
Жыццё 10
Жизнь 11
Шахцёр 12
Шахтёр 13
Героі Салігорска 14
Герои Солигорска 15
Рака дзяцінства 16
Река детства 17
Першы падснежнік 18
Первый подснежник 19
Каласавікі 20
Колосовики 21
Не перанесці! 22
Не перенести! 23
Вяртанне кароў 24
Возвращение коров 25
Чарнобыль 26
Чернобыль 27
Зона 28
Зона 29
Снежаньскі лес 30
Декабрьский лес 31
Думы 32
Думы 33
Дзень добры, каханая! 34
День добрый, любимая! 35
Промні пшаніцы 36
Лучи пшеницы 37
Прызнанне 38
Признание 39
Капеж 40
Капель 41
Армія 42
Армия 45
Дзядзька Міканор 48
Дядька Никанор 51
З гасцей 54
Из гостей 56
Боль 58
Боль 59
Конь з дзяцінства 60
Конь из детства 62
Чайчаня 64
Чибисёнок 65
Ваўкі 66
Волки 67
Пшанічнае поле 68
Пшеничное поле 69
Прачнуцца на світанні 70
Проснуться на рассвете 71
Пачатак восені 72
Начало осени 73
Баравікі 74
Боровики 75
Зімнік 76
Зимник 77
Шарак 78
Русак 79
Плугі 80
Плуги 81
Новы год 82
Новый год 83
У яловым бары 84
В еловом бору 85
Чэрвень 86
Июнь 87
На сенакосе 88
На сенокосе 89
Лесапілка 90
Лесопильня 91
Дождж на базары 92
Дождь на базаре 94
Сумнае 96
Грустное 97
Балтыка 98
Балтика 99
Лясное азерца 100
Лесное озерко 101
Бярозы 102
Берёзы 103
Суніцы 104
Земляника 105
Ля возера 106
У озера 107

Цішыня 108
Тишина 109
Ракіта над вадой 110
Ивушка над водой 111
Рыбацкае 112
Рыбацкое 113
Журавіны 114
Клюква 115
Выдра 116
Выдра 117
Паляўнічы 118
Охотник 119
Зімовы лес 120
Зимний лес 121
Поўня 122
Полнолуние 123
Скончылася лета 124
Кончилось лето 125
Касцёр 126
Костёр 127
Усход 128
Восход 129
Паляўнічы сезон 130
Охотничий сезон 131
Пляж 132
Пляж 133
Восеньскае 134
Осеннее 135
Сланечнікі 136
Подсолнухи 137
Перад вясной 138
Перед весной 139
Начлег 140
Ночное 141
Вячэрняя замалёўка 142
Вечерняя зарисовка 143
Палавіна лета 144
Половина лета 145
Царкоўны дворык 146
Церковный дворик 147
Лета 148
Лето 149
Засідка 150
Засидка 151
Ноч 152
Ночь 153
Вясна 154
Весна 155
Сінява 156
Синева 157
Адной дарогай 158
Одной дорогой 159
Крытыку 160
Критику 162
Дыні 164
Дыни 165
Балада пра ваўка 166
Баллада о волке 167
Бальшак 168
Большак 169
Шчаня 170
Щенок 172
Вершы 174
Стихи 175
Пярэдадзень зімы 176
Канун зимы 177
Кветка і пчала 178
Цветок и пчела 179
Развод 180
Развод 181
Горкае 182
Горькое 183
Сцяжынка 184
Тропинка 185
Вучуся 186
Учусь 187
Грачыныя гнёзды 188
Грачиные гнёзда 189
Акуні 190
Окуни 191
Крывіцкі роў 192
Кривичский ров 193
Шчырасць 194
Искренность 195
Кнігі 196
Книги 197
Знічкі 198
Падающие звёзды 199
Мышаня 200
Мышонок 201
Позняя восень 202
Поздняя осень 203
Лодка 204
Лодка 205

А здавалася… 206
А казалось… 207
Завея 208
Вьюга 209
Захад 210
Закат 211
Горад 212
Город 213
Вераб'і 214
Воробьи 215
Стагі 216
Стога 217
Першы снег 218
Первый снег 219
Вецер 220
Ветер 221
Просьба 222
Просьба 223
Лотаць 224
Калужница 225
Не верыцца 226
Не верится 227
Сакавіцкі вечар 228
Мартовский вечер 229
Белае воблака 230
Белое облако 231
Драчаняты 232
Дергачата .233
Сіняя цішыня 234
Синяя тишина 235
Адліга 236
Оттепель 237
Канчаецца ліпень 238
Июль на исходе 239
Начное купанне 240
Ночное купание 241
Жураўлі 242
Журавли 243
Пявуння 244
Певунья 245
Убачыць захад 246
Увидеть закат 247
Матылёк 248
Мотылёк 249
Журбота 250
Печаль 251
Бабёр 252
Бобр 253
Твае словы 254
Твои слова 255
Галчанё 256
Галчонок .257
Град 258
Град 259
Дуплет 260
Дублет 261
Туман 262
Туман 263
Лес без птушак 264
Лес без птиц 265
Ісці ўдваіх 266
Идти вдвоём 267
Сонца ўзыходзіць 268
Солнце всходит 269
Я хацеў… .270
Я хотел… .271

ПЕСНІ

Я спяшаю да цябе 273
Вясна кахання 275
Калыханка для
каханай 277
Незабудка .278
Пяшчота 279
Шчасце 280
Расстанне .281
Адзіная 283
Верасень 284
Любоў — рака 286
Мы з табой назаўжды 287
Не забудзь 288
Падснежнік 290
Калі цвіце любоў 292
Цюльпаны 293
Шахцёрскае сонца 294
Шахта 296